

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uzdalewicz

---

Od ponad 4 miesięcy mamy nowe, rewolucyjne regulacje ustawowe dotyczące ruchu drogowego i nie mamy przepisów wykonawczych. Nie jest to jednak najgorsza strona całej sprawy, bo w końcu zostaliśmy przyzwyczajeni do takich, a nawet większych opóźnień (od ostatniego braku przepisów ustalających taryfikację mandatów za przekroczenie nowych, bardziej optymistycznych limitów prędkości w dniu rozpoczęcia ich obowiązywania, po ponad sześćoletnie oczekiwanie na przepisy techniczne dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, do ustawy Prawo o ruchu drogowym z 20 czerwca 1997 r.).

Najgorsze są wewnętrzne niezgodności formalno-prawne i problemy interpretacyjne. Niezgodności występują już w ramach tej samej ustawy Prawo o ruchu drogowym, w której treści wprowadzono te rewolucyjne poprawki.

1. Droga - wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

a) Jako droga publiczna, czyli teren przeznaczony do realizacji funkcji transportowych (w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), musi być geodezyjnie wyznaczona jako odrębna działka lub zespół działek, tworzący taki wydzielony pas terenu. Nie dość tego. Ten pas terenu podlega szczególnej ochronie prawnej, zapisanej w ustawie o drogach publicznych, ale również w prawie o ruchu drogowym.

b) Zupełnie inna jest geneza i status planowanej drogi wewnętrznej. Co prawda zdarza się nieraz, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uzdalewicz

(mpzp), wyznaczane są drogi wewnętrzne (a nawet w rozporządzeniu w sprawie zawartości miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przewidziano sposób oznaczania dróg wewnętrznych), jednak nie można zmusić właściciela terenu do zbudowania takiej drogi, czy chociażby wydzielenia dla niej odrębnej działki. Nie ma też podstaw prawnych do tego, żeby po wybudowaniu takiej zaplanowanej drogi, była ona udostępniona do publicznego użytkowania (poza zakazem grodzienia, co jednak nie rozwiązuje sprawy pełnej dostępności dla ruchu drogowego, tranzytowego wobec działki prywatnej). Także zamieszczane nieraz w mpzp zapisy o drodze koniecznej dla obsługi określonej działki, nie mają żadnej mocy prawnej. Te sprawy rozwiązywane są w trybie Kodeksu Cywilnego, czyli w drodze umowy cywilno-prawnej lub w wyniku wyroku wydziału cywilnego, właściwego terenowo sądu. W tej sytuacji jedynie krótkie odcinki piesze planowane jako drogi wewnętrzne, mają szanse na realizację zgodną z mpzp, tyle tylko, że... nie mogą być drogami wewnętrznymi!

Kategorie administracji drogowej	Zarządzający ruchem na drogach						Zarządzający terenem publicznym	
	GEHOKIA	Marszałk województwa	Saonsi powiatu	Przyrdest miasta na pr. powiatu	Burmistrz, Wójt gminy	Miasto, gmina		
Publiczne	K, A, S	R+D	R+D	R+D	R+D	R+D	Non-objektowy	
Non-objektowy	M, B, D, G						Non-objektowy	
Zarządzanie drogami i innymi terenami								
Rodzaj zarządzanego terenu		Drogi publiczne						

D - Zarządzanie drogami określonej kategorii administracyjnej T - Zarządzanie terenem, na którym znajduje się droga wewnętrzna
R - Zarządzanie ruchem na drogach określonej kategorii R+ - Nadzór ministra właściwego ds. transportu nad zarządzaniem ruchem
+ - Nadzór właściwego terenowo wojewody nad zarządzaniem ruchem (błędnie oznaczony kolorem tonażem brak nadzoru)

c) Jeżeli chodzi o istniejące drogi wewnętrzne, to w większości wypadków nie są one w ogóle geodezyjnie wyodrębnione z całości terenu. Dlatego nie można mówić o zarządzającym drogą wewnętrzną, tylko o zarządzającym terenem (tabl. 1), na którym taka droga się znajduje, co obejmuje również przypadki, kiedy cały taki teren jest przeznaczony do ruchu.

2. Droga wewnętrzna - droga w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, którego treść po zmianach jest następująca: Drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg są drogami wewnętrznymi.

Należy rozumieć, że drogi oraz place przeznaczone do ruchu pieszych, od 4 września 2010 r., nie mogą już być drogami wewnętrznymi. Jak wiadomo znak C-16 droga dla pieszych nie zakazuje ruchu pojazdów (zdj. 1), a znak B-1 zakaz ruchu kołowego oznacza, że droga lub plac nie jest przeznaczony do ruchu pojazdów. Czyżby jedynym wyjściem było zaliczanie takich dróg i placów do dróg publicznych? (zdj. 2 i 3)

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uzdalewicz

---

3. Skrzyżowanie - przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową, z drogą stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze lub z drogą wewnętrzną.

Tego już zupełnie nie rozumiem. Czyżby chodziło o złośliwe utrudnianie kierującym zrozumienia, czym jest skrzyżowanie w sensie ruchowym? Przecież ten tekst można było znacznie uprościć: Skrzyżowanie - przecięcie się w jednym poziomie dróg publicznych twardych mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia.

---

4. Chodnik - część drogi przeznaczona do ruchu pieszych.

Należy rozumieć, że samodzielny ciąg pieszy, niebędący częścią drogi, nie jest chodnikiem (tak jak przepisy dopuszczają w odniesieniu do drogi dla rowerów). Żeby więc egzekwować jakikolwiek porządek na różnego rodzaju osiedlowych czy parkowych ciągach pieszych, trzeba je oznakować jako drogi dla pieszych, a to oznacza... (patrz pkt 2. Droga wewnętrzna i pkt 5. Strefa ruchu).

5. Strefa ruchu - obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na który wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi.

Oznacza to, że samodzielny plac lub ciąg pieszy, nie może być oznakowany jako strefa ruchu, bo nie jest drogą wewnętrzną.

6. Uczestnik ruchu - pieszy, kierujący, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze.

Oznacza, że „nową” drogę wewnętrzną można raczej porównać do drogi o ograniczonej dostępności (autostrady lub drogi ekspresowej), na której nie

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uźdalewicz

---

dopuszcza się ruchu pieszego. To by uzasadniało pierwszą propozycję znaku „strefa ruchu”, z symbolem pojazdu samochodowego (podobnym jak na znaku „droga ekspresowa”).

7. Włączanie się do ruchu następuje przy rozpoczynaniu jazdy po postoju lub zatrzymaniu się niewynikającym z warunków lub przepisów ruchu drogowego oraz przy wjeżdżaniu: 1) na drogę z nieruchomości, z obiektu przydrożnego lub dojazdu do takiego obiektu, z drogi niebędącej drogą publiczną oraz ze strefy zamieszkania (art.17).

Tego też nie jestem w stanie zrozumieć. Kiedy wyjazd z drogi wewnętrznej na drogę wewnętrzną (bo droga wewnętrzna mieści się w obecnie ogólnym pojęciu droga) jest włączaniem się do ruchu, a kiedy obie drogi wewnętrzne traktowane są równorzędnie?

*8. Zabrania się:
(...)*

4) wykorzystywania drogi lub poszczególnych jej części w sposób niezgodny z przeznaczeniem, chyba że przepisy szczegółowe stanowią inaczej;

5) wjeżdżania na pas między jezdniami;

6) pozostawiania na drodze przedmiotów, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu ruchu; jeżeli jednak usunięcie ich nie jest możliwe, należy je oznaczyć w sposób widoczny w dzień i w nocy;

7) umieszczania na drodze lub w jej pobliżu urządzeń wysyłających lub odbijających światło w sposób powodujący oślepienie albo wprowadzających w błąd uczestników ruchu;

8) samowolnego umieszczania lub włączania albo usuwania lub wyłączenia znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń ostrzegawczo zabezpieczających lub kontrolnych na drodze, jak również zmiany ich położenia lub ich zasłaniania;

9) zaśmiecania lub zanieczyszczania drogi;

10) samowolnego umieszczania na drodze jakichkolwiek znaków, napisów lub symboli.

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uzdalewicz

---

Jak rozumiem co najmniej te punkty art. 45 ust. 1, dotyczą drogi, czyli zgodnie z nową definicją, zarówno publicznej, jak i wewnętrznej. Jak w tej sytuacji umieścić znaki na drodze wewnętrznej, jeżeli nie ma trybu opiniowania i zatwierdzania projektów organizacji ruchu na drogach wewnętrznych. A poza tym kto komu ma opiniować i zatwierdzać projekty organizacji ruchu? Zarządca terenu sam sobie? (Czyli według najlepszych wzorców GDDKiA).

Oprócz tego słowo „droga” w nowym rozumieniu, bez dodatkowego określenia, a więc zarówno publiczna, jak i wewnętrzna, występuje także w innych miejscach ustawy Prawo o ruchu drogowym, co w niektórych sytuacjach nie ma wpływu na jednoznaczność sytuacji prawnej. Są jednak takie artykuły, których zastosowanie w praktyce w obecnym stanie prawnym, może sprawiać kłopoty:

1. Jak wynika z art. 6 zarządca terenu, który ma pełne prawo samodzielnego zarządzania ruchem i oczywiście prawo zarządzania drogą wewnętrzną położoną na tym terenie, niestety nie może dawać poleceń lub sygnałów uczestnikowi ruchu korzystającemu z jego drogi. Czy to oznacza, że na przykład nie będzie mógł zatrzymać pojazdu, który zamierza wjeżdżać na jego prywatny teren?

2. Zgodnie z art. 10 wojewoda nie sprawuje nadzoru nad zarządzaniem ruchem na drogach wewnętrznych położony poza strefą ruchu i strefą zamieszkania, co zostało zaznaczone w tabl. 1, zawierającej aktualne zakresy kompetencji zarządzania drogami i zarządzania ruchem na tych drogach. Jak rozumiem ma to na celu zniechęcenie zarządców terenów, na których znajdują się drogi wewnętrzne do stosowania znaków strefa ruchu lub strefa zamieszkania.

3. W art. 20 określającym prędkości dopuszczalne na drogach w Polsce, operuje się pojęciami:

- „obszar zabudowany”, oraz
- „poza obszarem zabudowanym”.

Przy czym w tym drugim wypadku prędkości dopuszczalne zależą od rodzaju drogi. Wymienia się autostradę, drogę ekspresową dwujezdniową, drogę ekspresową jednojezdniową oraz drogę dwujezdniową o co najmniej dwóch pasach przeznaczonych dla każdego kierunku. Na końcu mówi się o „pozostałych drogach”, na których prędkość dopuszczalna poza obszarem zabudowanym wynosi 90 km/h. Przy rozszczelnieniu kordonu ze znaków D-42 i D-43 (ustawianych dotychczas na drogach publicznych), w wyniku rozszerzenia sieci dróg o drogi wewnętrzne, możemy uzyskać ciekawe efekty – oby nie tragiczne. A trudno będzie zmusić wszystkich zarządców terenów z drogami wewnętrznymi, do uszczelnienia kordonu, zwłaszcza gdy „nie zapiszą się” do strefy ruchu.

4. Art. 37 reguluje zasady pędzenia zwierząt na drogach, teraz również wewnętrznych. To także może być ciekawy eksperyment, zwłaszcza na drogach wewnętrznych dużych farm i gospodarstw rolnych.

5. Z kolei art. 43 zakazuje teraz dzieciom do lat 7 samodzielnego przebywania na

Strefa ruchu, bezruchu i bez... (?)

Utworzono: poniedziałek, 24, styczeń 2011 08:40 Zygmunt Uzdalewicz

---

terenach osiedlowych i podwórkach udostępnionych do ruchu pojazdów, co może skomplikować życie niektórym rodzinom. Chyba, że wprowadzą strefę zamieszkania.

Równie ciekawe absurdy spotkamy porównując nowe zasady z innymi przepisami. Ale skoro ich pomysłodawcy i Sejm RP (kontrolowany przez Senat oraz rzeszę prawników w Kancelarii Prezydenta), nie potrafi przeczytać dokładnie jednej ustawy, to nie możemy również wymagać, żeby przed uchwaleniem takich zmian czytali także przepisy związane. Będę zachwycony, kiedy przeczytają tę jedną, zmienianą ustawę w całości.

Zygmunt Uzdalewicz
członek honorowy, członek założyciel KLIR
SIGMA-SYSTEM

„Skąd się biorą drogi wewnętrzne” – ten temat już wkrótce będziemy kontynuować.